

రాష్ట్రపతి : ఎన్నిక విధానం,పదవి కాలం,అర్హతలు,అధికారాలు

adda247 తెలుగు

POLITY STUDY MATERIAL PDF

For APPSC, TSPSC Group 1,2,3, SSC, SI and Constable

• • •

రాష్ట్రపతి : ఎన్నిక విధానం,పదవి కాలం,అర్హతలు,అధికారాలు

తెలుగు

Polity Study Material PDF in Telugu - పౌరసత్వం

పౌరుడు అంటే అతను సాధారణంగా నివసించడానికి కమ్యూనిటీ లేదా రాష్ట్రం యొక్క పూర్తి సభ్యత్వాన్ని పొందే వ్యక్తి. 42వ రాజ్యాంగ (సవరణ) చట్టం, 1976 ఆర్టికల్ 51-Aలో 10 ప్రాథమిక విధులను చేర్చారు.

భారతీయ పౌరసత్వం పొందటానికి మార్గాలు

పౌరసత్వం (సవరణ) చట్టం, 1986 ప్రకారం భారత రాజ్యాంగం భారతదేశ పౌరసత్వాన్ని పొందటానికి ఐదు మార్గాలను అందిస్తుంది.

ఈ ఐదు మార్గాలు:

1. పుట్టుకతో పౌరసత్వం
2. సంతతి ద్వారా పౌరసత్వం
3. నమోదు ద్వారా పౌరసత్వం
4. సహజత్వం ద్వారా పౌరసత్వం
5. భూభాగాన్ని చేర్చడం ద్వారా పౌరసత్వం

Polity Study Material PDF in Telugu - రాష్ట్రపతి

కేంద్ర కార్యనిర్వాహనాధిపతి - రాష్ట్రపతి

- ఆర్టికల్ 52 - భారత రాష్ట్రపతి గురించి ఉంటుంది.
- ఆర్టికల్ 53 - యూనియన్(కేంద్రం) యొక్క కార్యనిర్వాహక అధికారం రాష్ట్రపతికి ఇవ్వబడుతుంది.

ఒక రాష్ట్రపతి -

(1) రిపబ్లిక్ ఎగ్జిక్యూటివ్ హెడ్.

(2) కార్యనిర్వాహక చర్యలన్నీ అతని పేరిటనే తీసుకోబడతాయి. మంత్రి మండలి[ఆర్టికల్ 74

(1)] సలహా మరియు సహకారం మేరకు రాష్ట్రపతి తనకు ఇవ్వబడిన కార్యనిర్వాహణాధికారాలను

నిర్వహించవలసి ఉంటుంది. 42వ మరియు 44వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టాల ప్రకారం మంత్రుల మండలి సలహాను ఆమోదించడం రాష్ట్రపతి యొక్క బాధ్యత.

(3) అతను భారతదేశపు మొదటి పౌరుడు.

(4) అతను సాయుధ దళాల సర్వోన్నత (సుప్రీం) కమాండర్.

Polity Study Material PDF in Telugu - రాష్ట్రపతిని ఎలా ఎన్నుకుంటారు?

రాష్ట్రపతిని ఎలా ఎన్నుకుంటారు? : భారత రాష్ట్రపతి ప్రజల ద్వారా ప్రత్యక్షంగా ఎన్నుకోబడడు ,పరోక్ష ఎన్నికల ద్వారా భారత రాష్ట్రపతి ఎన్నుకోబడతారు. రాష్ట్రపతి ఒక ఎలక్టోరల్ కాలేజీచే ఎన్నుకోబడతాడు.పార్లమెంటు ఉభయసభలలో ఎన్నికైన సభ్యులు,కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలైన డిల్లీ, పుదుచ్చేరి శాసన సభలలో ఎన్నికైన సభ్యులు,రాష్ట్ర శాసన సభలలోని ఎన్నికైన సభ్యులు ఎన్నుకుంటారు,2/3 వంతు సభ్యుల మెజారిటీ ఉండాలి.సుప్రీం కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి చే రాష్ట్రపతి ప్రమాణ స్వీకారం.ఏ కారణం చేతనైనా రాష్ట్రపతి పదవి ఖాళీ అయినపుడు, ఆరు నెలలలోగా కొత్త రాష్ట్రపతి పదవీ స్వీకారం జరగాలి.

Polity Study Material PDF in Telugu - రాష్ట్రపతికై అర్హతలు

రాష్ట్రపతి - అర్హతలు : భారత రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికయేందుకు అర్హతలు -

- భారత పౌరుడై ఉండాలి.
- వయసు 35 ఏళ్ళు లేదా ఆ పైబడి ఉండాలి.
- లోక్ సభ సభ్యుడయేందుకు కావలసిన అర్హతలు ఉండాలి.
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలలో గానీ, ఆ ప్రభుత్వాల నియంత్రణలోనున్న సంస్థలలో గాని సంపాదనగల స్థానం కలిగి ఉండకూడదు.
- ఒక వ్యక్తి ఎన్నిమార్తైనా రాష్ట్రపతిగా ఎన్నిక కావచ్చు. రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికవ్వబోయే వ్యక్తి, పార్లమెంటు ఉభయసభల్లోగాని, రాష్ట్ర శాసన సభల్లోగాని సభ్యుడిగా ఉండరాదు. ఒకవేళ అటువంటి సభ్యుడు రాష్ట్రపతిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తే వెంటనే సదరు సభల్లో సభ్యత్వం కోల్పోతారు.
- రాష్ట్రపతి వేతనం పార్లమెంటు నిర్ణయిస్తుంది. పదవీకాలం ముగిసే వరకు రాష్ట్రపతి వేతనంలో కోత ఉండదు. అధికరణ-360 కింద ఆర్థిక అత్యవసర పరిస్థితి విధించిన సమయంలో రాష్ట్రపతి వేతనంలో కోత విధించరాదు.

Polity Study Material PDF in Telugu - రాష్ట్రపతి - పదవీకాలం

రాష్ట్రపతి ఐదేళ్ళు పదవిలో ఉంటారు. అయితే కింది పద్ధతుల ద్వారా రాష్ట్రపతి పదవీకాలం ముందే/తరువాత ముగియవచ్చు.

- రాష్ట్రపతి తన రాజీనామాను ఉపరాష్ట్రపతికి సమర్పించినపుడు
- రాజ్యాంగంలో సూచించిన విధంగా పార్లమెంటు అభిశంసన తీర్మానం చేసినపుడు
- పదవీకాలం ముగిసిన తరువాత కూడా, వారసుడు పదవి చేపట్టే వరకు
- తన రాజీనామాను ఉపరాష్ట్రపతికి సమర్పించిన విషయాన్ని లోక్ సభ అధ్యక్షునికి తెలియజేసినపుడు.

Polity Study Material PDF in Telugu - రాష్ట్రపతి అభిశంసన ప్రక్రియ [ఆర్టికల్ 61]

(1) రాష్ట్రపతి పదవీ కాలం ముగియక ముందే అతనిని అభిశంసన ప్రక్రియ ద్వారా తన పదవి నుండి తొలగించ వచ్చు

(2) రాజ్యాంగ ఉల్లంఘనకు మాత్రమే రాష్ట్రపతిని అభిశంసించవచ్చు.

(3) ఇది పాక్షిక-న్యాయ ప్రక్రియ.

(4) పార్లమెంటు సభలో అభిశంసన విధానాన్ని ప్రారంభించవచ్చు. ఈ తీర్మానం పై సభ మొత్తం సభ్యత్వంలో కనీసం 1/4 వ వంతు సంతకం చేయాలి. తీర్మానం ఆమోదించడానికి ముందు, రాష్ట్రపతికి 14 రోజుల నోటీసు ఇవ్వాలి. ఇటువంటి తీర్మానాన్ని సభ మొత్తం సభ్యత్వంలో 2/3 కంటే తక్కువ కాకుండా మెజారిటీ ఆమోదించాలి.

(5) అప్పుడు, "ఇన్వెస్టిగేటింగ్ హౌస్" అని పిలువబడే ఇతర పార్లమెంటు సభ స్వయంగా ఆరోపణలను పరిశీలిస్తుంది లేదా అభియోగాన్ని దర్యాప్తు చేయడానికి కారణమవుతుంది.

(6) తన పదవిని రక్షించుకోవడానికి అటువంటి దర్యాప్తులో హాజరు కావడం మరియు ప్రాతినిధ్యం వహించే హక్కు రాష్ట్రపతికి ఉంటుంది.

(7) దర్యాప్తు ఫలితంగా, మొత్తం సభ సభ్యత్వంలో 2/3 వ వంతుకు తక్కువ కాకుండా ఇతర సభ కూడా మద్దతు ఇచ్చే తీర్మానాన్ని ఆమోదించినట్లయితే, దర్యాప్తు సభ తీర్మానాన్ని ఆమోదించిన తేదీ నుండి రాష్ట్రపతి తన కార్యాలయం నుండి తొలగించబడతారు.

గమనిక:

(ఎ) రాష్ట్రాల శాసన సభలకు ఎన్నికైన సభ్యులు రాష్ట్రపతిని ఎన్నుకునే హక్కు ఉంది కానీ అభిశంసన చర్యల్లో పాత్ర లేదు.

(బి) రాష్ట్రపతి ఎన్నికలో తమకు ఓటు లేకున్నా కూడా రాష్ట్రపతి అభిశంసన తీర్మానం పరిశీలనలో ఉన్నప్పుడు పార్లమెంటు నామినేటెడ్ సభ్యులకు ఉద్దేశపూర్వకంగా ఓటు వేసే హక్కు ఉంది.

Polity Study Material PDF in Telugu - తాత్కాలిక అధ్యక్షుడు

(1) ఒకవేళ రాష్ట్రపతి తన పదవికాలం మధ్యలో మరణం, రాజీనామా లేదా అభిశంసన కారణంగా ఖాళీ అయితే ఉపరాష్ట్రపతి తాత్కాలిక నిర్వహిస్తారు, సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా సుప్రీంకోర్టు సీనియర్ మోస్ట్ న్యాయమూర్తి ఆ పోస్ట్ లో తాజా ఎన్నిక వరకు తాత్కాలిక అధ్యక్షుడు అవుతారు మరియు ఆ కొత్త పదవిలో బాధ్యతలు నిర్వహిస్తారు.

(2) అనారోగ్యం లేదా ఇతర కారణాల వల్ల రాష్ట్రపతి తన విధులను నిర్వర్తించలేకపోతే, ఉపరాష్ట్రపతి రాష్ట్రపతి విధులను నిర్వర్తిస్తాడు మరియు రాజ్యాంగం ప్రకారం రాష్ట్రపతికి అందుబాటులో ఉన్న అదే వేతనం, అలవెన్సులు మరియు హక్కులకు అర్హత కలిగి ఉంటాడు.

Polity Study Material PDF in Telugu - రాష్ట్రపతి యొక్క శాసన అధికారాలు

రాష్ట్రపతి యొక్క శాసన అధికారాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

1. రాష్ట్రపతి, పార్లమెంటు ఉభయ సభలకు బాధ్యత వహిస్తాడు మరియు ప్రోత్సహిస్తాడు. ప్రధాని నేతృత్వంలోని మంత్రుల మండలి సలహా మేరకు ఆయన లేదా ఆమె లోక్ సభను రద్దు చేయవచ్చు.
2. పార్లమెంటును సార్వత్రిక ఎన్నికల తరువాత మరియు ప్రతి సంవత్సరం మొదటి సమావేశం ప్రారంభంలో రాష్ట్రపతి ప్రసంగించడం ద్వారా ప్రారంభించబడుతుంది
3. పార్లమెంటు ఆమోదించిన అన్ని బిల్లులు రాష్ట్రపతి అనుమతి పొందిన తరువాతే చట్టాలుగా మారతాయి. రాష్ట్రపతి ఒక బిల్లును పార్లమెంటుకు తిరిగి ఇవ్వవచ్చు, అది డబ్బు బిల్లు లేదా రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లు కాకపోతే, పునఃపరిశీలన కోసం ఇవ్వవచ్చు. పునఃపరిశీలన తరువాత, సవరణలతో లేదా సవరణలు లేకుండా బిల్లు ఆమోదించబడుతుంది మరియు రాష్ట్రపతికి సమర్పించబడుతుంది; రాష్ట్రపతి దానికి ఆమోదం తెలపవలసి ఉంటుంది.
4. బిల్లుకు రాష్ట్రపతి తన అంగీకారాన్ని కూడా నిలిపివేయవచ్చు, తద్వారా పాకెట్ వీటోను ఉపయోగించుకోవచ్చు.
5. పార్లమెంటు ఉభయ సభలు సమావేశంలో లేనప్పుడు & ప్రభుత్వం ఉంటే. తక్షణ చర్య అవసరమని భావిస్తే, పార్లమెంటు ఆమోదించిన చట్టాల మాదిరిగానే శక్తి మరియు ప్రభావాన్ని కలిగి ఉన్న ఆర్డినెన్స్ లను రాష్ట్రపతి ప్రకటించవచ్చు.

ఉచిత స్టడీ మెటీరియల్ పొందండి:

జూన్ నెలవారీ కరెంట్ అఫైర్స్ PDF తెలుగులో	సాలిటి స్టడీ మెటీరియల్ PDF తెలుగులో
ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ GK PDF	తెలంగాణ స్టేట్ GK PDF
తెలుగులో బ్యాంకింగ్ అవేర్సెస్ pdf	తెలుగులో కంప్యూటర్ అవేర్సెస్ pdf

TELUGU **BILINGUAL**

AP & TS
మెగా ప్యాక్

Live Classes, Videos Course,
Test Series

AP & TS state exams, SSC,
BANK, RAILWAYS exams

24 Months Validity

APPSC Prime
Test Pack

APPSC | Police | Others

100+ Total Tests

12 Months Validity

-----ధన్యవాదాలు-----